

LET'S EXPLORE TŘEMOŠNICE COUNTRYSIDE

POJĎME POZNÁVAT KRAJINU TŘEMOŠNICE

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, TŘEMOŠNICE, OKRES CHRUDIM
ZŠ SAMA CAMELA, SLOVENSKÁ LUPČA
KOLIN KOULU, LIEKSAN KAUPUNKI, NORTH CARELIA

FIT SCHOOL CHILDREN

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

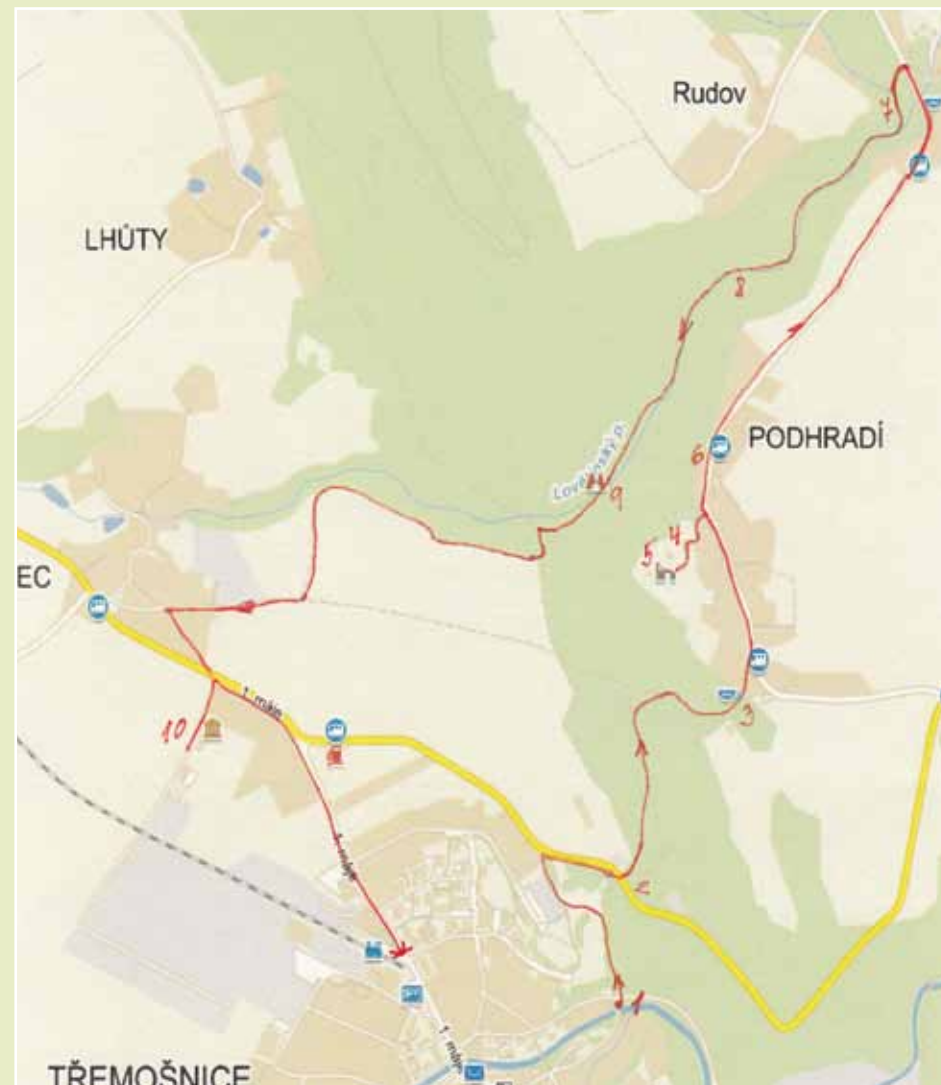

Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim
ZŠ Sama Cambela, Slovenská Lupča
Kolin koulu, Lieksan kaupunki, North Carelia

„The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.“

Let's explore
Třemošnice countryside

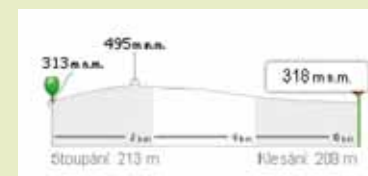
Pojďme poznávat
krajinu Třemošnice

Délka stezky: cca 6 km
M 1:175

TŘEMOŠNICE

23. 5. 2016

TŘEMOŠNICE

This worksheet related to the didactic trail was created for pupils of partner elementary schools involved in Erasmus + project called “Fit school children” (Třemošnice Elementary School, Sama Cambela Elementary School - Slovenská Ľupča and Kolin koulu, Lieksan kaupunki, Elementary School, Finland). The meeting of partner schools took place in Třemošnice between 23 and 27 May 2016. The foreign guests visited Třemošnice town and its surroundings and they acquainted with its interesting places.

Language, structure and content of information are adapted to the age of the children and to their English skills at majority of trail's stations. The pupils fulfilled the tasks in international groups under direction of Czech friends.

The photographs are from sources Tremosnice elementary school.

Tento pracovní list k didaktické stezce byl vytvořen v květnu 2016 pro žáky partnerských základních škol, které se zapojily do projektu Erasmus+ pod názvem „Fit school children“ (ZŠ Třemošnice, ZŠ Sama Cambela Slovenská Ľupča a finská Kolin koulu, Lieksan kaupunki, North Carelia). Setkání v Třemošnici se uskutečnilo ve dnech 23.–27. května 2016. V jeho průběhu si zahraniční hosté prohlédli okolí města a seznámili se s jeho zajímavými místy. Jazyk, stavba a obsah sdělovaných informací je přizpůsoben na většině stanišť věku dětí a jejich jazykovým schopnostem v anglickém jazyce. Žáci plnili úkoly v mezinárodních skupinách pod vedením českých kamarádů. Použité fotografie jsou ze zdrojů ZŠ Třemošnice.

1

The Golden Brook

You are at the beginning of guided tour of Třemošnice natural surroundings. You'll stop gradually at 10 observation stands. This is the first one. You will complete this worksheet in groups.

You are standing on the bank of the golden brook. The name "golden" comes from Celtic times 2 000 years ago when Celts lived in this area and found little sand golden pieces. The brook is 10 kilometres long and its water basin is 28 square kilometres. It springs at 532 metres above sea level and it flows from the right side into the river Doubrava at 267 metres above sea level. The golden brook flows through a valley called Hedvika's gorge. It is a part of the national nature preserved area Lichnice-Kaňka's mountains.

This road runs to the old iron and steel works factory which was founded in 1815 and after the World War II it was rebuilt and it became an industrial plant (Kovolis Hedvikov, a.s.). Nowadays a thousand and five hundred employees work there.

Task: What sea does the water of the golden brook flows in (A) and how many metres is the difference (B) between the spring and mouth of the Golden brook?

1A .....

1B .....

1

Zlatý potok

Jste začátku dnešní stezky vedoucí přírodou okolo Třemošnice. Postupně se zastavíte na 10 stanovištích. Toto je první. Ve skupinách budete vyplňovat tento pracovní list.

Stojíte na břehu malé říčky, která se jmenuje Zlatý potok. Zlatý proto, že Keltové, kteří zde před 2 000 lety žili, v něm nacházeli zrníčka zlatého písku. Potok je dlouhý asi 10 kilometrů, a jeho povodí měří 28 kilometrů čtverečních. Pramení v nadmořské výšce 532 metrů, ústí z pravé strany do řeky Doubravy v nadmořské výšce 267 metrů. Údolí, kterým protéká, se jmenuje Hedvikovská rokle. Ta je součástí národní přírodní rezervace Lichnice - Kaňkovy hory.

Tato silnice vede k bývalé Hedvičině huti, která byla založena v roce 1815 a po druhé světové válce byla přestavěna na průmyslový závod (Kovolis Hedvikov, a.s.). Nyní tam pracuje asi tisíc pět set zaměstnanců.

Úkol: Do kterého moře teče tato voda a jaký je výškový rozdíl mezi pramenem a ústím Zlatého potoka?

2

Waterworks

The waterworks supplies part of Třemošnice drinking water. It is supplemented by groundwater which is supplemented mainly by rain and melting snow. Look at the edge of the forest - in those places runs geological fault of earth panels. When the Alps arose, panels cracked and one of the panels was elevated at the height of one thousand meters and it formed the base of the Iron mountains range. It is 30 kilometers long. At this geological fault (broken geological panel) are the places where rain and water of melted snow springs from the ground to the surface. Because in the fault gathered rain ground water flows over some rocks of zinc, silver, copper and iron, in the spring of water like this you can find a lot of minerals. Nowadays height of the Iron Mountains is lower because it dwindled (got lower) by erosion and other natural mountain activities.

Task: The road of trust.

Now a half of your group will go up the hill with a scarf on your eyes and the rest of the group will help them to go in a right way. They will give you the instructions in English. At the second half of the road you will change the roles.

2

Vodárna

Tato vodárna zásobuje část města Třemošnice pitnou vodou. Podzemní voda se doplňuje hlavně deštěm a táním sněhu.

Když se podíváte podél lesa, tak v těchto místech probíhá geologický zlom desek - železnohorský. Táhne se po hranici lesa v délce 30 km. Při vzniku Alp zemské desky popraskaly, vznikly zlomy a deska při železnohorském zlomu byla vyzvednuta až o 1 000 metrů a vznikl základ Železných hor. V tomto zlomu vyvěrají prameny vody a nachází se v něm ložiska některých minerálů - zinku, stříbra, mědi a železa. Postupnou erozí a další horotvornou činností se výška hor zmenšovala.

Úkol: Cesta důvěry

Nyní půjde polovina z každé Vaší skupiny pomalu nahoru se zavázanýma očima šátkem a zbývající členové skupiny je povedou za ruku a budou je navigovat v angličtině. V polovině cesty si role vyměníte.

Zizka's oak

It is one of the oldest and largest protected trees in the Czech Republic. The tree was named after Jan Žižka from Trocnov who was a leader of Hussites army during religious wars in Bohemia in the first half of the 15th century. According to the legend Jan Žižka had a rest under this tree and commanded Hussites troops when they conquered the castle. But it isn't true. There is a memorial plaque at the tree where you can read that the tree could see how the castle was built, its famous times, siege, fire and end in 1649. The fire made a hollow inside the tree in 1969. In the present it is protected by law and the state takes care of its maintenance.

Height: approximately 28 meters.

Age: 750 hundred - 800hundred years old.

Girth: about 9 meters.

Task: Draw a leaf of this tree.

Which group will find the most acorns? You have got five minutes.

Now all of you can take home one of acorns and try to grow it yourself, take photos of its growing and send it to our school (zskola@seznam.cz).

Perhaps your oak tree will be as strong as this - 800 hundred years oak.

If you don't know how to do it, ask the forester in your country.

Žižkův dub

Je jeden z nejstarších a největších památných stromů České republiky. Strom je nazýván Žižkův podle vojevůdce husitů Jana Žižky z Trocnova. Ti bojovali v Čechách v náboženských válkách v první polovině 15. století. Podle pověsti pod ním Žižka odpočíval a řídil dobývání hradu. Není to pravda. U stromu je deska, na které je napsáno, že dub viděl hrad stavět, jeho slávu, obléhání, požár a zánik r. 1649. Dutina stromu vyhořela r. 1969. Strom je zákonem chráněný a stát se stará o jeho údržbu.

Výška: asi 28 metrů.

Věk: 750 - 800 let.

Obvod kmene: asi 9 metrů.

Úkol: Nakresli list tohoto stromu.

Která skupina za 5 min. najde nejvíc žaludů?

Podívejte se pod dub, najděte semínko a doma jej zasadte. Když Vám vzejde, pošlete nám, prosím, fotografii a zprávu z místa, kde poroste (zskola@seznam.cz). Je dobré se poradit s lesníkem.

Task: Draw a leaf of this tree.

A salamander:

4

Exhibition of rocks under the castle

The Iron Mountains have very complicated history. In the small area is logged nearly 700 million years old geology of the Earth. There are the rocks of the Proterozoic period (about 600 mil. years) around town Třemošnice. Around Třemošnice town you can find rocks of the Archaean Age (It means they came into existence about a half of milliard years ago). They are on the display here. On the big ones it is written their names and the places you can find them. Each of them has the place polished just for illustration.

They are very solid (hard) .Mind your steps because you are going to walk on many of them today. There is information board under that wooden cabin about this area. The information in English is also available there.

Task: Nearby what village is it possible to find the rock “Serpentine” - “Hadec”?

4

Expozice hornin pod hradem

Železné hory mají velmi složitou geologickou historii. Na malém území je zaznamenána téměř 700 milionů let stará geologie Země. Okolo města Třemošnice jsou horniny z doby starohor (asi 600 mil. let). Zde si je můžete prohlédnout. Na velkých kamenech jsou napsány jejich názvy, místa výskytu a na každém je kousek vyleštěn pro názornost.

Jsou to velmi tvrdé horniny. Na mnohé z nich budete ještě dnes šlapat, proto se pozorně dívejte pod nohy.

Pod dřevěným srubem vidíme informační tabule o tomto území. Jsou i v anglickém jazyce.

Úkol: U které obce se nachází hornina Hadec?

The castle ruins "Lichnice"

The founding of the castle dates to 1251-1253; in 1410 the castle acquired royal status. In 1610 Lichnice burned down, 1646 it was captured by the Swedes, and following the Thirty Years War the castle was demolished on orders from Ferdinand III. The castle ruins and a small exhibition regarding its history and owners are the last monuments recalling the former significance of the Lichtenberg family residence. The tower offers a beautiful view of the surrounding area.

Rekonstrukce hradu dle Rostislava Vojkovského, erb nakreslil Vladislav Dědek

Task: Draw an emblem of the Ronov dynasty on the page 13.

Zřícenina hradu Lichnice

Založení hradu se datuje do let 1251–1253; V roce 1410 získal hrad zpět královský status. V roce 1610 Lichnice vyhořela, v roce 1646 byla obléhána Švédy a po ukončení třicetileté války byl hrad rozbořen na rozkaz Ferdinanda III. Zřícenina hradu a malá expozice o jeho historii a majitelích jsou posledními památkami připomínajícími někdejší význam sídla rodu Lichtenbergů. Z věže je krásný výhled do okolí.

Foto: Jaroslav Modrovič

Úkol: Nakresli znak (erb) rodu Ronovců pod tento obrázek hradu.

Maiden Rock

This place is closely connected with castle ruins **Lichnice**. This natural rocky vintage point was different from the time when the castle was founded (in 13th century). There is a beautiful view of the countryside from it. Under the maiden rock you can see a gorge called "Lovětinská".

When you pay attention to exploration of the rock surface you can find the horse shoes prints. They give reasons of the "Maiden rock" legend birth. Here it is

A brave knight and an owner of Lichnice castle had a wish to have a son. But he had a daughter. Her name was Milada. Her father grew her up like a boy. She rode a horse, she hunted, she could fight with a sword and she was good at archery. Her father was proud of her braveness and beauty. One day the knight - Milada's father was coming back home from Čáslav. It was a very bad and stormy weather and his runaway horse ran at the top of rocky hill over deep chine. The only one jump and the knight and his horse were dead.

Milada was very sad, suffered and hated nearby rocky hill. She became more and more cruel. She pronounced: „I will get married only the man who can turn round three times with his horse at the top of the rock“. It was the place, where her father had the accident. A lot of young men lost their lives, when they wanted to fulfil her proclamation.

At the end one clever young knight came. He was brave, handsome and a very nice looking man. Milada fell in love with him. The young knight went on the rocky hill, he turned round three times his horse and went to Milada. She was happy, that he survived. But the young man came to her and pierced her heart. It was punishment for her cruelty to so many young men. From those days the rock has been called „Maiden rock“.

Task: Guess how deep is the precipice (in metres) under the Maiden rock.

Dívčí kámen

Toto místo je spjaté se zříceninou hradu **Lichnice**. Tento skalní výběžek byl v době, kdy hrad vznikal (13. století), jiný. Zub času ho mírně předělal. Je odtud nádherný výhled do kraje. Pod kamenem se jako had kroutí Lovětinská rokle.

Po bližším ohledání kamene zjistíte, že se na něm nacházejí otisky podkov. To jsou pozůstatky po události, z které se stala legenda.

Na hradě Lichnice žila kněžna Milada. Její otec zemřel, když se s ním splašil kůň a zřítíl se z nedaleké skály. Milada byla velmi krásná, také velmi pyšná a krutá. Vyhlásila, že si vezme za muže toho rytíře, který se dokáže se svým koněm třikrát otočit na tomto kameni. Kámen byl ale kluzký a hladký. Podle legendy se o to pokoušelo mnoho rytířů, ale žádný z nich to nedokázal a všichni spadli dolů do rokle. Až jednoho dne přijel záhadný jezdec na koni s diamantovými hřeby. Díky nim se jezdcí podařilo na svém koni otočit třikrát kolem vlastní osy. Pak se rozjel na koni na hradní nádvoří, strhl ze zad kuš a šípem proklál srdce kruté Miladě. Oplatit krutost Miladě, kvůli které zemřelo mnoho rytířů. Po tomto činu ujel a pronásledující jezdcí na koních ho nikdy nedohonili.

Úkol: Jak je asi v metrech hluboký sráz pod vyhlídkou Dívčí kámen?

7

Over “Lovětinská” gorge

Lovětinská gorge 1,5km long and deep valley where rapids flow between rocks and broadleaved trees. In 2008 this area was proclaimed as a place where interventions are forbidden. Unfortunately the same year (2008) unusual violent windstorm Kyrill damaged a large part and changed appearance of the whole valley. Walking through the valley is rather dangerous. Mind your walk!

Foto: RNDr. František Bárta

Úkol: A What colour was the tourist mark which you followed going through the valley. Draw it.

B Each group will find the stone which is according to them 1 kilogram heavy. You have got 10 minutes left. Write what weight was yours.

Nad Lovětínskou roklí

Lovětínská rokle je 1,5 km dlouhé a hluboké údolí, kde mezi skalami a listnatým porostem protéká peřejnatý potok. V roce 2008 byla tato oblast vyhlášena jako místo, kde jsou zakázány jakékoliv zásahy. Bohužel ve stejném roce (2008) postihla toto místo vichřice Kyrill, která poškodila rokli a změnila vzhled celého údolí. Při procházce údolím hrozí nebezpečí. Proto pozor na cestu!

Úkol: A Jakou barvu měla turistická značka, po které jsme přišli k Lovětínské roklí (od hradu). Nakreslete ji.

B Každá skupina najde v blízkém okolí kámen, o kterém si myslí, že bude mít hmotnost 1 kilogram. Máte na to 10 minut. Zapište si, jakou hmotnost měl Váš kámen.

A bridge over the Lovětínský brook

Stream bed is full of huge stones. Slope vegetation of Lovětínská gorge is beech trees mainly. You could see that this gorge crosses the range of the Iron Mountains. Lovětínská gorge is closed by Krkaňka on the north side, by the top "Světlice" and Lichnice castle ruins on the south-west. It is possible the stream was created by the big river.

Task: A What do you think how many beeches grow in a hectare (100x100m)?

B Find these plants in the picture in the gorge, take photo of them but don't pick them up.

Mostek přes Lovětínský potok

Koryto potoka je zaplněno velkými balvany. Porost strání Lovětínské rokle tvoří bukový les. Rokle protíná pás Železných hor. Rokle je sevřena ze severní strany vrchem Krkaňkou, z jihozápadu vrcholem Světlice se zříceninou hradu Lichnice. Je možné, že rokli vyhloubila velká řeka.

Úkol: A Odhadni, kolik těchto buků roste na 1 hektaru (100 x 100 m)?

B Najdi podle obrázku tyto rostliny v roklí, vyfoť je, ale netrhej je!

Česnek medvědí

Osladič obecný

The end of Lovětinská gorge exploration

During scientific research of Lovětinská gorge in the 20th century 700 hundred kinds of butterflies, many vertebrates (birds and mammals mainly) were found there. Extraordinary value of this reservation focuses on variety of plants and animals species living in this area.

Task: Stop at the end of the gorge and draw a salamander. If you would successful and saw some of salamanders during the trip, don't touch them but you can take photo of them. Draw a salamander-page 9.

Konec Lovětinské rokle

Během výzkumu Lovětinské rokle v letech na konci 20. století byl zjištěn výskyt 700 druhů motýlů, mnoho obratlovců (hlavně ptáci, savci). Nesmírná hodnota rezervace spočívá v pestrosti rostlinných a živočišných druhů, které se v rezervaci vyskytují.

Úkol: Zastav se na konci rokle a hledej mloka. Pokud bys byl spěšný a viděl nějaké mloky během cesty, nedotýkej se jich, ale můžeš si je vyfotit. Nakresli mloka na stranu 9.

Museums

Task: What museums did you visit today? Write their names?

Musea

Úkol: Jaká muzea jsme dnes navštívili? Napiš jejich jména.

Task: Where was this photo taken?

Úkol: Kde byla pořízena tato fotografie?

Notes - poznámky

The correct answers

- 1A** The North Sea
- 1B** The difference is 265 m.
- 4** The village is called „Borek“.
- 6** The guess is deep 25 m.
- 8** The amount of beeches is about 280 - 300 pieces.
- 10** The „Berlova“ Limekiln and the Agriculture Museum.
- 11** The village is called „Podhrádí“.

Page 9: The leaf of the summer oak.

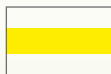
Zdroj: [wikimedia.org](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Quercus_faginea_1.jpg)

Page 9: A salamander:

Zdroj: [wikimedia.org](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Desmoulini_salmon_trout.jpg)

Page 17:

Page 13: An emblem of the Ronov dynasty.

